

Bespreking boek "Moderne wetenschap in de Bijbel" van De Bijbel en de zogenaamde wetenschap

Drs. B. Hobrigh schreef een boek met als titel "Moderne wetenschap in de Bijbel", een boek van Uitgeverij Gideon te Hoornaar, waar volop vraag naar is binnen de gereformeerde gezindte, en het is ook volop te koop in reformatorische boekhandels.

Ik heb de vierde druk; de eerste verscheen in augustus 2005. Het is een ongewoon boek over de Bijbel.

Vooruit

Wanneer het gaat om deze twee begrippen, Bijbel en wetenschap, dan geven we de Bijbel de voorrang boven de wetenschap. Overigens blijven we van mening dat het conflict niet is Bijbel en wetenschap, maar Bijbel en ongelovige wetenschappers, die met hun eigen rationele wetenschap de Bijbel bestrijden. Ware wetenschap respecteert Gods Woord! Er is een valselijk genaamde wetenschap, die zich zo noemt en objectief lijkt, heerschappij voert, hoogmoedig is en alle andere meningen terzijde schuift; veel wetenschap is in feite filosofie, of gaat uit van vooronderstellingen die men aanneemt buiten en tegen Gods Woord in. Er is een atheïstische filosofie, die zich voordoet alsof ze wetenschap is. De Bijbel is een geestelijk boek met een geestelijke boodschap, met nochtans een aantal concrete en praktische zaken ook voor het dagelijkse leven. Het gaat in de Bijbel dus niet om wetenschappelijke taal (156).

Wat dat betreft is het duidelijk dat we onderstrepen wat Hobrigh schrijft. Hij benadrukt terecht dat de Bijbel geen wetenschappelijk boek is, maar er staan wel wetenschappelijk verantwoorde beweringen in de Bijbel, zozeer dat soms blijkt dat de Bijbel de wetenschap 3500 jaar vooruit is (13). De Bijbel noemt wetenschappelijke feiten, maar niet om de wetenschap. De titel van het boek is opmerkelijk te noemen.

Inspiratie

Overigens weten we dat de Bijbel onfeilbaar door Gods Geest geïnspireerd is. Dat hoeft niet te blijken uit wetenschappelijke ontdekkingen die overeenkomen met in de Schrift vermelde zaken. Keller schreef eenmaal een boek met als titel "de Bijbel heeft toch gelijk". We hebben daar echter geen archeologie voor nodig, en ook dit boek niet (14).

We moeten altijd voorzichtig zijn met uitdrukkingen als dat we begrijpen waarom Mozes al die strenge hygiënewetten geschreven heeft (27), ook al gaan we uit van de organische inspiratieleer. Hobrigh weet overigens van de inspiratie: "in opdracht van God nam Mozes deze maatregelen." (32) Hij laat in een tweespraak Jeremia zeggen dat God hem vertelde wat hij moest opschrijven. Daarom ben ik niet gelukkig met de uitdrukking dat de Bijbelschrijvers beweerden dat ze letterlijk de woorden Gods opschreven (260), of met de uitdrukking dat ze nauwgezet elk woord noteerden waartoe ze innerlijk gedrongen werden (262); ze schreven waartoe Gods Geest hen dreef. Wanneer gezegd wordt van de letterlijke of mechanische inspiratie, dat God dan zulke mensen dwingt, dan is dat een vertekening; ook dan worden de schrijvers over- en ingewonnen om gewillig te schrijven; ook dan laat de Heere hen in hun waarde, gebruik makend van hun persoonlijkheid en karakter (262). We moeten niet wat we mechanische inspiratie noemen verkeerd interpreteren en dat dan bestrijden. Wanneer we lezen (264), dat van alle boeken in de Bijbel de Goddelijke inspiratie wel het duidelijkst te herkennen is in de boeken van Mozes, dan teken ik ook daar bezwaar tegen aan. De gehele Schrift is in alles duidelijk ingeademd, ingeblazen door Gods Geest.

Er zijn wel meer uitdrukkingen waarmee we wat voorzichtig moeten zijn, bv. dat mensen onnodig stierven (132). Ik denk ook aan de uitdrukking dat vele sociale wetten verpakt zijn in een religieus jasje (26); daarom zijn ze soms niet te herkennen (23). Die uitdrukking vind ik te plat, maar het gaat erom of het inhoudelijk klopt. Wanneer gesteld wordt dat God te groot is voor één persoon om Zijn grootheid en almacht te kunnen beschrijven, dan lijkt dat positief (263); maar gaat Gods hoogheid niet alle menselijk schrijven te boven, ook al zou de Schrift 66 verschillende 'tweede' schrijvers bevatten?

Over de opmerkingen omtrent de grondtekst valt heel wat te zeggen. Hobrigh volgt hier de moderne wetenschap, die de uitgave van Nestle-Aland als de beste ziet (285). Wij gaan uit van de Textus Receptus van de Statenvertaling en de King James Version (287v). Drs. Hobrigh gaat daar nog even op door; ik signaleer het slechts en houd me aan de Textus Receptus als grondtekst van de Statenvertaling wat betreft het N.T. Overigens is de schrijver van mening dat de verschillen in grondtekst geen wezenlijke verschillen in Bijbelinhoud aangeven (vgl. 289); ik ben van mening dat de verschillen in vertaling debet zijn aan de vele fouten in de nieuwere vertalingen.

Ik onderstreep met drs. Hobrigh dat het in de Bijbel om woordelijke

drs. B. Hobring

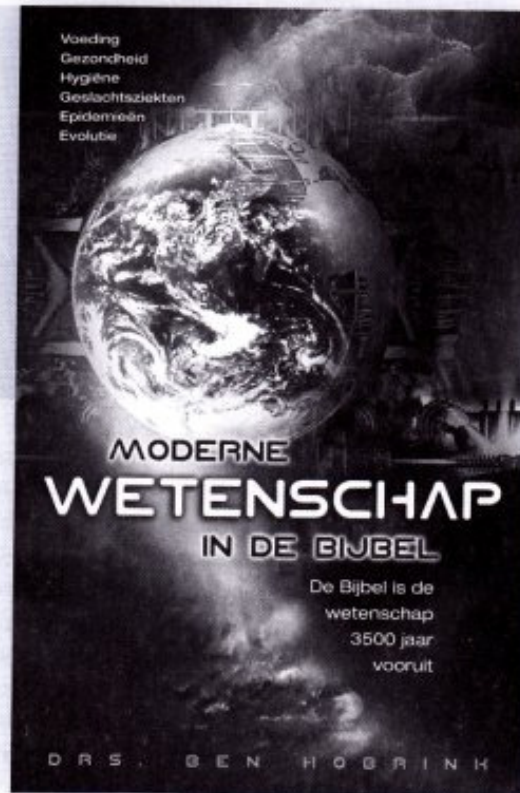
inspiratie gaat en niet slechts om het overbrengen van ideeën (261); dat laatste heeft dan weer consequenties voor het vertalen van hen die hun eigen ideeën menen te zien overgebracht door de Bijbel. Er zijn zaken waar ik vraagtekens bij zet. Ik noemde al wat en ik denk ook aan wat er staat over sabbat en stress (306), en het feit dat gezegd wordt dat de sabbat er ook is voor de sociale contacten.

Offers

Ook bij de offerwetten staat dat het hoofdmotief religieus is, maar bij de spijswetten is het hoofdmotief biologisch. Wanneer we de Hebreënbrieff lezen, dan blijkt dat de offerwetten qua hoofdmotief religieus waren, maar dat de spijswetten ook een religieuze strekking hadden. Dat de laatste als neveneffect hadden dat ze de hygiëne bevorderden, is duidelijk. Ook dit aspect vinden we in de Bijbel, en dat geldt ook vanzelfsprekend de reinigingswetten. Hoewel ik verstandelijk ten volle begrijp dat er staat dat de priesters in het Oude Testament geen inzicht hadden in de diepe offersymboliek in het boek Leviticus (264), heb ik hier toch problemen mee, vanuit de eenheid van het geloof zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament. Ook binnen de gereformeerde gezindte leeft deze rationele gedachte; vaak wordt gebruik gemaakt van gedachten als de voortgaande openbaring, maar er staan ook andere dingen in de Schrift. Nogmaals, ik benadruk de eenheid des geloofs!

Waardering

Ik heb ook bezwaar tegen de uitdrukking dat de Bijbel in het OT geen onderscheid maakt tussen een gelukkig leven op aarde en een gelukkig leven in de hemel. Dat miskent de eenheid in de Bijbel en dat miskent de wezenlijke verschillen tussen hiernamaals en hiernamaals, omdat het eerste zonder zonde zal zijn en zonder de gevolgen der zonde, zoals bv. het boek der Openbaring leert. Er ligt wel een duidelijk onderscheid tussen de waardering van het lichaam en van de ziel, zonder daarbij in doperdom te willen vervallen. Voorts zou een gelukkig leven op aarde er zijn geweest zonder de val in Adam, en de welgelukzaligheid in de hemel kan niet zijn zonder de Borg en Middelaar. Ik kan niet anders dan een zeer groot vraagteken zetten bij de uitdrukking dat veel van de religieuze verpakking van de Bijbel een tegemoetkoming is van God aan de behoefte van de mens om iets tastbaars te hebben in het geloof, om concrete offers te kunnen brengen (23). Ik vind dat wezenlijk tekortdoen aan de geestelijke inhoud van het geloof. Ook de sacramenten wil ik niet onder deze uitdrukking scharen. Het is ook niet zo, dat veel offers

een geestelijke betekenis hebben (23). En wanneer de schrijver zegt dat Jezus Zelf de religieuze aspecten van de wet niet zo vreselijk belangrijk vindt (24), dan is dat in strijd met Zijn volmaakte gehoorzaamheid, Die geen tittel of jota van de wet veranderde of ongehoorzaam was; zelfs het kleinste van de wet zal niet vergaan. Ook de schrijver kent deze tekst blijkens bladzijde 259. Ook de uitleg van Deut. 22 vers 5 (31) relateert het gebruik van deze tekst t.a.v. het dragen van mannenkleding door vrouwen. Ik acht dat niet juist, al kan ook de zaak die de schrijver noemt in de praktijk een zaak zijn waartegen gewaarschuwd moet worden. Ik hecht om goede redenen aan de Statenvertaling, ook wat betreft de Naam Heere in plaats van Heer, ook in een boek als dit. Dat kan niet goed gemaakt worden met de opmerking dat door gebruik van de NBG-vertaling iedereen bereikt kan worden (260). Ook wetenschappelijk gaat de zuiverheid boven alles.

Hoofdpijnen

In hoofdpijnen sta ik dus achter wat drs. Hobring schrijft, maar ik heb wel bezwaren tegen enkele uitdrukkingen, omdat daar een achtergrond achter zit die ik niet deel. Dit boek vindt veel onthaal in reformatorische kring, vandaar dat ik deze bespreking daaraan wijd, op verzoek van verschillende kanten. Het is nuttig en nodig dat deze zaken voor het voetlicht komen en oplichten, maar wees voorzichtig met hier te veel aandacht aan te besteden. In onze tijd blijkt dat ook onze gezindte zich overgeeft aan een lichaamscultuur, en er alles aan doet om gezond en lang te leven op aarde, in het voorbijzien van het Ene Nodige! Terecht onderstreept de schrijver het belang van de Mozaïsche wetten en dat er wetenschappelijk ook in onze moderne tijd niets tegen in te brengen valt (17, 65, 84).

Evolutie

Overigens zal de evolutionist die dit leest ook wel wat hebben te weerleggen, wanneer hij hetgeen de schrijver stelt niet als onzin van de hand wijst. Toch kreeg ik een blad in de brievenbus met een artikel dat zegt "de feiten zeggen nog steeds: geen macro-evolutie." Het gaat hier in dit boek om gedetailleerde bewijzen tegen de evolutieer en, zo mag ik wel stellen, overigens geloven we niet in de Schepper op grond van de weerlegde evolutie, maar omdat het Woord het zegt dat God alles schiep. Zulke boeken, hoe nuttig ook, zijn voor de rationeel ingestelde mens een gevaar, omdat hij met verstandelijk geloof zich tevreden gaat stellen. Dat ligt aan de lezer, wel te verstaan! Voorts is het zo dat we een discussie gehad hebben over Intelligent Design (intelligent ontwerp), wat achter de schepping zit; we moeten dus niet God maken tot een intelligent plan, een onpersoonlijk iets, een naamgeving van het onbekende. Want dat is God niet. Dan vernederen we God door Hem te vergelijken met de Griekse god die zelfs boven Zeus staat, maar verder onbekend is. Zo predikt Paulus niet in Handelingen 17. God is niet een "grote Auteur" achter de Bijbel. Geloof is geen conclusie op grond van wetenschap en verstandelijk redeneren en goed omgaan met de feiten.

Leren

In dit boek komt nogal wat aan de orde, te veel om op te noemen; ik geef een enkel voorbeeld: de natuurwetten, de zondvloed, de ark van Noach, sterrenkunde en kansberekening enz., interessante zaken waar de ongelovige en atheïstische mens wel problemen mee zal hebben. Ik wees al op het nuttige en leerzame in dit boek. Overigens moet dit boek niet gelezen worden als een boek over het geestelijk-bevindelijke geloofsleven. Men kan veel van dit boek leren, mits rekening gehouden wordt met de opmerkingen in deze bespreking. Ik moet hierbij aantekenen, dat de schrijver wat betreft zijn geestelijke achtergrond vanuit een evangelische gemeente komt en contacten heeft met Open Doors, een organisatie die veel doet voor verdrukte Christenen. Zijn bekeringsgeschiedenis (313v) is anders dan we gewend zijn vanuit de gereformeerde religie, en dat geldt ook de invulling van Joh. 3 vs 1v. Ik zal dat nu niet uitwerken, maar, zonder te oordelen, moet ik toch zeggen dat we anders denken over een aantal wezenlijke zaken, zoals ze verwoord worden in 'tot slot'. Het goed leesbare boek is goed gedocumenteerd, want het boek is voorzien van een lijst met aanbevolen boeken, tijdschriften en internet/sites. Er is een tekstregister, met uitgebreide tekstverwijzing bij de hoofdstukken, en een verantwoording van foto's en litho's, plus een index. Dat betekent dus dat het goed verzorgd is uitgegeven, wat ik nogal eens mis bij andere boeken. De 356 pagina's zijn goed ingenaaid.

*N.a.v. Moderne Wetenschap in de Bijbel
De Bijbel is de wetenschap 3.500 jaar vooruit
Drs. Ben Hobrink
€ 18,50
ISBN 90-6067-794-3*

Staphorst, Tj. de Jong V.D.M.

Bezoek aan GBS

Wij maken verenigingen erop attent dat het van maandag tot en met vrijdag mogelijk is om overdag een bezoek te brengen aan de GBS in Leerdam. Wij verzorgen in ons pand een lezing met of zonder dia's over de geschiedenis van de Bijbel in de Statenvertaling of over Bijbeltransport naar Rusland.

Hierna wordt onder andere een kijkje genomen in het magazijn, waar duizenden Bijbels opgeslagen zijn. U krijgt een goed inzicht in de wijze waarop bestellingen worden verwerkt en Bijbels verzonden.

U kunt er desgewenst een dagje uit van maken door een bezoek aan de GBS te combineren met een rondvaart op de Linge (vanuit Leerdam); een rondleiding in de glasfabriek/glasmuseum in Leerdam; of een wandeling door de Heerlijkheid Mariënwaardt te Beesd. In dit fraaie landgoed is een natuurwinkler en een pannenkoekenhuis. Voor groepen vanaf 15 personen kunnen er in de periode april-oktober rondleidingen in huis Mariënwaardt en de moestuin worden verzorgd.

U kunt overdag of 's avonds een afspraak maken met algemeen medewerker J. de Koning. Telefoon (0345) 61 01 55 [werk] of (0577) 46 18 62 [thuis].